

**ČESKÁ
TRIATLONOVÁ
ASOCIACE**

**Koncepce rozvoje paratriatlonu - triatlonu hendikepovaných
sportovců 2021-2023**

Předkladatel: Česká triatlonová asociace (ČTA)

Adresa: Zátokova 100/2, 160 17, Praha 6

IČO: 44851782

Webová prezentace: www.triatlon.cz, <https://www.czechtriserries.cz/>

Facebook: <https://www.facebook.com/ceskytriatlon>

Instagram: <https://www.instagram.com/ceskytriatlon/>

Kontaktní osoba: Josef Rajtr, josef.rajtr@triatlon.cz, +420603252769

Česká triatlonová asociace (ČTA) je občanským sdružením, které sdružuje sportovní oddíly, kluby, tělovýchovné kolektivy, krajské triatlonové svazy, obchodní společnosti a další právnické a fyzické osoby. Pečuje o rozvoj a kultivaci sportovního prostředí v ČR ve sportovních kombinacích pod souhrnným označením „triatlon“ - aquatlon (plavání a běh), zimní triatlon (běh, horské kolo, lyže-běh), triatlon (plavání, kolo, běh), terénní triatlon (plavání, horské kolo, běh), duatlon (běh, kolo, běh), kvadriatlon (plavání, kajak, kolo, běh) a paratriatlon (triatlon, technicky přizpůsobený pro handicapované závodníky). Chrání práva a zájmy svých členů a přispívá k uspokojování jejich potřeb. Česká triatlonová asociace je členem Českého Olympijského výboru (ČOV), České unie sportu (ČUS), a členem mezinárodních triatlonových institucí – Mezinárodní triatlonové unie (ITU), Evropské triatlonové unie (ETU), a také Světové kvadriatlonové federace (WQF).

1. Historie paratriatlonu v ČR

- a) Hendikepovaní sportovci se příležitostně zúčastňují domácích i zahraničních soutěží v triatlonu již zhruba 15 let. V počátcích se jednalo téměř výhradně o závody v tzv. „dlouhém triatlonu“, který je vzhledem k charakteru sportu a pravidlům méně kontaktní, tudíž vhodnější pro jejich začlenění do startovního pole mezi ostatní zdravé sportovce. V posledních letech výrazně vzrostl zájem i o v tzv. „krátký“ (OH) paratriatlon a s tím související účast v soutěžích MS, SP a v kvalifikacích o start na Paralympijských hrách.
- b) V současné době jsou paratriatlonisté zastoupeni více subjekty s celostátní působností. Jsou jimi Česká triatlonová asociace (ČTA), Česká asociace handicapovaných sportovců (ČATHS), Český svaz tělesně postižených sportovců (ČSTPS) a Český svaz zrakově postižených sportovců (ČSZPS).
- c) Česká triatlonová asociace je členem Světové triatlonové organizace World Triathlon (WT, dříve ITU), mezinárodní autority, která zastřešuje pořadatele a zajišťuje organizaci nejvyšších soutěží paratriatlonistů, tedy MS, ME, SP a také kvalifikace pro účast závodníků na Paralympijských hrách.
- d) ČTA od roku 2017 velmi aktivně spolupracuje s ČATHS, se kterou konzultuje a koordinuje řadu kroků a rozhodnutí v oblasti komunikace a spolupráce s hendikepovanými sportovci. ČATHS má v tomto směru logicky velmi mnoho zkušeností a přístup jejich zástupců byl vždy velmi aktivní a pozitivní. S ČSTPS probíhaly v roce 2020 některé konzultace, převážně s ohledem na připravované změny v koncepci rozvoje parasportu.

2. Současný stav paratriatlonu

- a) Nejvyšší mezinárodní autoritou pro triatlon a paratriatlon je Světová triatlonová organizace World Triathlon (WT), která sdružuje 172 národních federací z 5 kontinentů.
- b) ČTA zastřešuje přibližně 10000 registrovaných členů, 160 trenérů I. - III. třídy a 29 kvalifikovaných rozhodčích. S ohledem na omezení v souvislosti s COVID-19 bohužel nedošlo v posledním roce k obvyklému navýšení členské základny. Kromě aktivních sportovců tvoří členskou základnu také funkcionáři a dobrovolníci. Ti všichni se sdružují celkem ve 250 klubech. Řada sportovců je registrována jako individuální nebo bez klubové příslušnosti. Paratriatlonistů je zhruba deset. Trenéry, specializované na přípravu hendikepovaných sportovců ČTA ve vlastních strukturách neregistruje. V této oblasti spolupracuje se specialisty na přípravu v jednotlivých sportech a disciplínách.
- c) Koncepce České triatlonové asociace (dále jen ČTA) v oblasti práce se sportovně talentovanou mládeží je založena na odborných postupech na všech úrovních, od klubů, oddílů a trenérů až po sportovce, s cílem poskytnout zajištění a koncepčnost dlouhodobé podpory směrem k danému sportu. ČTA zastřešuje sportovní přípravu mladých sportovců, z nichž ti nejtalentovanější jsou zařazováni do reprezentačních výběrů, SCM a SpS, které vedou školení trenéři. V Plzni již několik let s podporou ČTA úspěšně působí Triatlonová akademie. V případě hendikepovaných triatlonistů nelze hovořit přímo o práci s mládeží, spíše se jedná o práci se začínajícími dospělými triatlonisty, kteří mají již zkušenosti z jiného sportu, zpravidla z plavání nebo cyklistiky hendikepovaných.

- d) ČTA každý rok zastřešuje mezinárodně významné akce, vyhlašuje a zastřešuje pořádání domácích mistrovských soutěží a pohárových sérií v triatlonu, dlouhém triatlonu, terénním triatlonu, duatlonu a aquatlonu pro všechny kategorie. Speciální soutěže a závody pro hendikepované závodníky ČTA nepořádá ani nezajišťuje. Vzhledem k malému počtu hendikepovaných triatlonistů, navíc s rozdílnou kvalifikací hendikepu, není pořádání samostatného triatlonového závodu pro tuto kategorii v současné době realizovatelné. Paratriatlonisté však mohou startovat ve většině závodů, které se v ČR každoročně pořádají. Pokud to neznemožňují podmínky trati, ČTA i pořadatelé závodů se vždy snaží zajistit jim vhodné podmínky k účasti.
- e) Česká triatlonová asociace aktivně spolupracuje s ČATHS, v roce 2020 zahájila spolupráci i s ČSTPS. V případě zájmu je při zastřešení hendikepovaných sportovců a jejich začlenění do struktur ČTA, jejich přípravě a účasti na soutěžích a závodech v ČR i zahraničí, připravena spolupracovat se všemi relevantními subjekty i jednotlivci.
- f) V minulosti k výrazné komunikaci a spolupráci s ČPV a UZPS nedocházelo. Nicméně, ČTA se žádné případné budoucí spolupráci s těmito nebo i dalšími servisními organizacemi nebrání.

3. Vize na období 2021-2023

- a) ČTA je pro následující období připravena zastupovat všechny hendikepované sportovce, kteří jsou již aktivními triatlonisty, nebo o provozování tohoto sportu jakkoliv uvažují nebo projeví zájem. S ohledem na specifické podmínky spojené s jejich hendikepem jsou zástupci ČTA i nadále připraveni spolupracovat a konzultovat daná specifika a podmínky se svazy a organizacemi, které mají s oblastí sportu hendikepovaných zkušenosti.
- b) Organizační struktura triatlonu je založena na zajištění sportovní činnosti (sportovní sekce se zaměřením na sportovně-výkonnostní aspekty, přípravu sportovců apod.), dále technické činnosti (pořádání soutěží, činnost rozhodčích, aplikace pravidel apod.) a ostatní podpůrné činnosti, jako je například administrativní zajištění, komunikace s národními i mezinárodními autoritami, partnery atd. ČTA se chce do budoucna v rámci této struktury více zaměřit na specifické podmínky přípravy a soutěží pro závodníky s hendikepem i jejich potřeby a požadavky z oblasti technického zajištění a administrativy. Zastřešení hendikepovaných triatlonistů jedním subjektem by usnadnilo nutnou komunikaci a oslovení těch, kterých se tato problematika dotýká, ať už se jedná o samotné sportovce nebo jejich doprovod/asistenci, nebo třeba o spolupráci se specializovanými trenéry, vzdělávání kvalifikovaných rozhodčích apod.
- c) Triatlon je s ohledem na organizaci tréninku tří odlišných disciplín, časovou dotaci a finanční náklady (cyklistický materiál) velmi náročným sportem i pro zdravé sportovce. Tím více pro závodníky z řad hendikepovaných sportovců s jejich specifickými potřebami. Organizace a pořádání speciálních závodů pro paratriatlonisty bude i do budoucna spíše ojedinělou záležitostí, hlavně s ohledem na omezený počet závodníků a poměrně velký počet jejich kategorizací. V každém případě bude ČTA i nadále podporovat jejich účast ve všech typech soutěží a závodů, které spolupořádá nebo zaštiťuje jako národní autorita.
- d) I přes malý absolutní počet hendikepovaných triatlonistů má Česká republika řadu

závodníků mezinárodní úrovně, kteří se účastní závodů MS, případně v rámci ITU jako členové reprezentace ČR i soutěží ME a SP. Jejich jednotné zastoupení pod hlavičkou ČTA by do budoucna umožnilo fungování reprezentačního týmu na stejných principech, jako reprezentační týmy v ostatních kategoriích, tedy identifikaci vhodných adeptů pro zařazení do reprezentačního týmu a jejich výběr, zajištění společných účastí na závodech a přípravných kempech. Postupné vytvoření realizačního týmu (osobní asistent, trenér, koordinátor, fyzioterapeut, technická podpora apod) by umožnilo lepší zajištění regenerace, materiálního vybavení a dalších aspektů úspěšné reprezentace ve všech variantách a kategoriích tohoto sportu, od krátkých až po dlouhé tratě, tzv. Ironman.

- e) Jakkoliv tato spolupráce doposud neprobíhala, ČTA je do budoucna připravena jednat s ČPV, UZPS i s dalšími relevantními organizacemi a subjekty. V rámci spolupráce s ITU jsou soutěžními pravidly jasně specifikovány a vymezeny kategorie hendikepů, čímž je do určité míry omezena možnost spolupráce s některými svazy postižených. Nicméně, ČTA je kdykoli připravena jednat i konzultovat případné možnosti spolupráce i s těmito svazy.
- f) Tento dokument je základem pro rozvojový projekt daného segmentu. ČTA tak připravuje ve spolupráci s dotčenými subjekty a NSA rozvoj triatlону hendikepovaných. Chceme využít bohaté zkušenosti získané dlouholetou, 40 let trvající prací pro rozvoj triatlону v Československu a České republice. V oblasti mládežnického triatlону máme velmi pozitivní poznatky, stejně tak v problematice náboru nových členů – triatlonistů. V tuto chvíli se jedná o jedinečnou příležitost nastartovat systémové řešení, zavést strategické a strukturované řízení paratriatlону jako svébytné sportovní disciplíny a umožnit začlenění paratriatlonistů mezi talentované sportovce se specifickými potřebami.
- g) ČTA neustále zkvalitňuje mediální prezentaci triatlону. Ve spolupráci s mediálními odborníky provozuje svazový web (triatlon.cz), který poskytuje zpravodajství a informace všem zájemcům o triatlon – od dětí přes začínající triatlonisty až po reprezentanty všech úrovní a kategorií. Kromě toho samozřejmě komunikuje prostřednictvím ostatních populárních sociálních sítí. Dlouhodobě spolupracuje se sportovní redakcí České televize, která vysílá záznamy pohárových a mistrovských závodů a také zajišťuje přímý přenos ze závodu SP, který se pravidelně koná v Karlových Varech. Všechny tyto kanály a komunikační nástroje bude využívat i pro prezentaci paratriatlону.

4. Současné podmínky pro provozování paratriatlону

ČTA v současné době zajišťuje roli koordinátora triatlону pro několik hendikepovaných sportovců, kteří se rekrutují převážně z bývalých plavců nebo cyklistů. Jeho dalšímu rozvoji a náboru nových zájemců o tento sport bránila jednak výše zmíněná náročnost triatlону a současně velmi omezené finanční možnosti ČTA, neboť v rámci daných rozpočtů nebylo doposud možné vyčlenit prostředky pro podporu stávajících a nábor nových závodníků, odborné a administrativní zajištění celého procesu a případně i centrální přípravu reprezentace, kvalitní materiální vybavení, jednotné oblečení, zdravou výživu a regeneraci. Pro další období proto připravujeme zapojení dalších struktur a agend ČTA pro činnost v rámci paratriatlону.

5. Finanční zajištění činnosti

Jak je v předchozím bodě uvedeno, stávající rozpočty neumožňovaly další finanční podporu a zajištění paratriatlonu jako svébytné sekce v rámci ČTA. V minulých letech se podařilo získat adresnou podporu pro vybrané sportovce, kteří splňovali podmínky programu MŠMT Sportování bez bariér. Parametry programu ale bohužel neumožňovaly podporu pro případné další nadějně sportovce, vyhledávání a práci s talenty a další propagaci triatlonu jako vhodné sportovní alternativy pro sportovce s hendikepem. ČTA se na podpoře tohoto segmentu podílela převážně formou poskytnutí jednotného oblečení pro členy reprezentačního týmu a administrativní podporou. Z velké části pak sportovci svou přípravu, účast na zahraničních soutěžích i pořízení a údržbu speciálně upraveného závodního materiálu (cyklistické a běžecké „formule“, tandemy apod.) financovali z vlastních zdrojů. V případě nastavení parametrů pro budoucí rozvoj paratriatlonu je nutné zohlednit i nezbytnost podpory dalších osob, bez kterých se sport hendikepovaných nikdy neobejde. A to jsou osobní asistenti a v případě nevidomých sportovců i jejich vodiči. V současné době se díky přístupu NSA daří lépe zajistit administrativní a asistenční zázemí pro hendikepované sportovce – triatlonisty.

6. Priority pro rozvoj paratriatlonu

Hlavní prioritou a cílem rozvoje paratriatlonu je budoucí účast českých závodníků na paralympijských hrách. To je potenciální vrchol symbolické pyramidy. Druhou, avšak neméně významnou součástí plánovaného rozvoje paratriatlonu je oblast tzv. dlouhého triatlonu, což je ideální varianta pro seberealizaci dalších zájemců o triatlon hendikepovaných. I v této kategorii chceme zajistit vhodné podmínky pro úspěšnou účast našich nejlepších závodníků v soutěžích MS a pro popularizaci triatlonu jako sportu, vhodného pro další hendikepované závodníky.

Pro další úspěšný rozvoj a podporu triatlonu hendikepovaných sportovců bychom nadále chtěli nejen získávat sportovce z jiných odvětví, ale mnohem více se zaměřit na nábor a osvětu mezi dětmi a mládeží.

7. Přílohy, odkazy

- WT: <https://triathlon.org/>
 - Pravidla WT: <https://triathlon.org/about/downloads/category/rules>
 - ET: <https://europe.triathlon.org/>
- Mezinárodní paralympijský výbor IPC: <https://www.paralympic.org/>